

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXII. tečaj.

— ❁ V Gorici 1905 ❁ —

3. zvezek.

Tridnevne duhovne vaje pred ponovitvijo svete redovne obljuje.

P. A. F.

DRUGI DAN.

Jutranje premišljevanje.

O sveti redovni obljudi.

«Svoje obljuje ti bom pravil.» Ps. 65, 13.

Ko si bil preoblečen v redovno obleko tretjega reda, si nastopil leto poskušnje. Dokončavši leto poskušnje si naredil sveto redovno obljudo. Tistega dne so se sveti in res pobožni udje tretjega reda zelo veselili; saj so komaj čakali, da so smeli sveto redovno obljudo narediti. Skerbeno in goreče so se nanjo pripravljali. Tisti dan so imeli ko redovni praznik; pristopili so k svetemu obhajilu, Boga zahvaljevali za veliko milost in ponavljali sveto obljudo. Sveta redovna obljudba je Bogu zelo prijetna, za tretjerednika pa zelo koristna; preden jo boš ponovil premišluj, 1.) kaj je, 2.), kako zelo koristno je, večkrat jo ponavljati. Da boš laglje premišljeval, si misli, da klečiš pred Jezusom, kateremu želiš ponoviti svojo redovno obljudo, in prosi ga: O moj Zveličar, pojuteršnjem mislim ponoviti

svojo redovno obljubo. Daj mi milost, da bom mogel zdaj dobro prevdarjati, kako prijetno je tebi to delo in kako koristno je za me. Sv. Frančišek, izprosi mi to milost.

1. Kaj je sveta obljuba tretjega reda?

«Jaz brat (sestra) obljubim vpričo Boga vsegamogočnega, v čast brezmadežni devici, blaženemu očetu Frančišku in vsem svetnikom, da bom ves čas svojega življenja spolnjeval božje zapovedi in vodilo tretjega reda ter po volji predstojnikovi zadostoval za prestopke, storjene zoper isto vodilo.» Keder si po dokončanem letu poskušnje te besede prebral pred mašnikom v cerkvi ali v zakristiji, si na poseben način se posvetil službi božji z obljubo, da boš ves čas svojega življenja spolnjeval božje zapovedi in vodilo tretjega reda, ter da boš po volji predstojnikovi pokoro opravljal, ke bi se kedaj pregrešil zoper sveto vodilo. Takrat si napravil sveto redovno obljubo ali kaker pravijo navadno z latinsko besedo profés. Na neki način si bil takrat preroben v novo stvar in za novo življenje evangeljske popolnosti. Vsaj po duhu si bil ločen od sveta; več torej nisi razdeljen kaker so drugi svetni ljudje.

V duhu evangeljskega vboštva ti je prepovedano lišpanje in zapravljlivo življenje; da ohraniš stanovsko čistost, se moraš ogibati nevarnega razveseljevanje, plesa, iger in drugi^h nevarnosti. V pokorščini in podložnosti si dolžan doma in očitno dajati drugim lep zgled ter slušati svojega redovnega predstojnika.

V duhu si bil prenovljen in si postal drugačen kaker si bil pred sveto obljubo. Z Jezusom si se zvezal z novo vezjo svete ljubezni; z Jezusom živiš, ž njim počivaš in ž njim boš vmerl, ako boš zvest. Takrat si postal za vselej ud tretjega reda, brezšteviline družine, ki je razširjena po vsem svetu. Imaš duhovne brate in sestre na zemlji in tudi v nebesih, svetnike namreč in zveličane, ki so dosegli svetost in zveličanje v tretjem redu. Po narejeni sveti obljubi imaš za vselej pravico do vseh milosti in dobrot tretjega reda. Sveta obljuba pa dela tudi, da ima vsako tvoje dobro delo dvojno zasluženje. Svetniki primerjajo sv. redovno obljubo drugemu kerstu in celo marterništvu; pravijo tudi, da redovnik ne more storiti Bogu bolj dopadljivega, bolj veliko-dušnega dela kaker ko naredi sv. redovno obljubo. Ta mu

zadobi takrat, ako je v stanu milosti božje, odpuščenje vseh časnih kazni; in sveta cerkev je verhu tega podelila za dan redovne obljube popolni odpustek.

O srečni dan, ko sem naredil sveto redovno obljubo! Takrat sem se ločil vsaj po duhu od tega sveta, pretergal sem zvezo ž njim, podaril in posvetil sem se tebi, o moj Zveličar, koliker mi je mogoče mej svetom. Takrat sem postal ud velike družine tretjega reda, ki ima toliko udov tudi pri tebi v nebesih; kako sem srečen! Vdeleževati se morem tudi pravic, odpustkov in drugih dobrot tretjega reda. Zahvalim te, o moj Jezus, da si me poklical v tretji red, kjer sem bil tako srečen, da sem naredil sveto redovno obljubo in ž njo se posvetil tvoji službi. Naj boljša zahvala bi bila, ke bi tudi tako živel, kaker sem ti obljubil, ali kaj pravi moja vest? Prosim te torej: „Oberni svoj obraz od mojih grehov; in zbrisi vse moje hudobije.“ (Ps. 50, 11.)

2. Redovniki, udje tretjega reda, ki hrepenijo zmiraj boljši prihajati, pogosto ponavljajo svojo redovno obljubo. Sveti Frančišek Ksaverij jo je ponavljal vsak dan dvakrat; v pismu na Janeza Braulija in druge piše: «Mej premišljevanjem ponavljam vsak dan obljubo vboštva, čistosti in pokorščine. Ni skoraj bolj varnega orožja za Bogu posvečene osebe zoper skušnjave hudičeve in notranjega sovražnika. Zato se ravnaj po stari navadi in vsak dan oboroži svoja persa s tem zveličavnim orožjem»¹⁾ Zelo koristno bo za te, ako boš pogosto ponavljal svojo sveto obljubo. Kedor jo namreč ponavlja, ne pozabi tega, kar je Bogu obljubil. Ponovitev ga spominja, da derži, kar je obljubil. Hudi duh si pa prizadeva, da bi te odvernili od misli na obljubo, da bi počasi nanjo pozabil in je ne spolnjeval. Ako pogosto ponavljaš svojo sveto redovno obljubo, vterjuješ svojo voljo in sklep, ter stanoviten postajaš v svojem poklicu. S tem razodevaš, da zelo ceniš svoj poklic v tretji red, varuješ se nestanovitnosti, nemarnosti in lenobe v pobožnosti, svojo gorečnost pa poživljaš. Dijonizij Kartuzijan in drugi pravijo da prejmeš odpuščenje časnih kazni, ako ponoviš sveto redovno obljubo s potrebno gorečnostjo in skesanim srcem²⁾.

¹⁾ P. H. Mott, Manus religiosa pag. 474.

²⁾ P. H. Mott, Manus religiosa pag. 476.

Zato priporočajo učitelji duhovnega življenja, da naj redovniki, tretjeredniki, pogosto ponavljajo svojo sveto redovno obljubo, ne samo 16. aprilja, ko je podeljen popolni odpustek udom vseh treh redov sv. Frančiška, ki jo ta dan ponovijo, temuč večkrat v letu, ko opravljajo duhovne vaje, ob velikih praznikih, v hudih skušnjavah, žalosti in obupnosti. Neketeri jo ponovijo po vsakem svetem obhajilu. —

«Imam pa nekaj malega zoper tebe,» (Razod. 2, 14) Te besede veljajo tudi meni, ker ne spolnjujem več tako goreče svetega vodila. Kako goreč sem bil tisti dan, ko sem naredil sveto redovno obljubo, zdaj pa nemarno, iz navade opravljam molitve, poste in kar mi nalaga vodilo tretjega reda. Od kod ta sprememba? Ker nisem večkrat na leto ponavljal svoje svete redovne obljube, se nisem spominjal tega, kar sem obljubil Bogu; zato sem počasi pozabil, da nosim škapulir in pas tretjega reda. Vest me je nekaj časa še opominjala, ali zdaj sem mlačen ud tretjega reda, ki se moram varovati, da me Bog ne bo pljunil iz svojih ust. Da mi ne boš očital, o moj dobri Jezus, da imaš kaj zoper mene, bom pojuteršnjem prav goreče ponovil sveto obljubo in ž njo bom tudi oživil svojo nekedanjo gorečnost, s katero sem opravljal vse, kar mi nalaga tretji red. Pomagaj mi, zelo sem slab, ali vender se resno želim poboljšati. «Svoje obljube bom Gospodu opravljal vpričo vsega njegovega ljudstva.» (Ps. 115, 4)

Večerno premišljevanje.

Komu ponoviš sveto redovno obljubo?

«Obetam in obljubim Bogu vsegamogočnemu.»

Kedor se hoče sè sveto redovno obljubo Bogu podariti in posvetiti, mora to djanje dobro opraviti. Treba je, da ve, komu naredi ali ponovi sveto obljubo in kaj Bogu obljubi in se zaveže dati. Ker je ud tretjega reda dolžan, ako tudi ne pod grehom, spolnjevati svojo obljubo, je zanj zelo važno vedeti komu obljubi in kaj obljubi. Ravno zato prevdarjaj to uro premišljevanja, komu ponoviš sveto obljubo, in kedo je priča tvoje ponovitve. Svojo sveto obljubo narediš in ponoviš Bogu vsegamogočnemu, to boš premišljeval v prvem odstavku. Priče ponovitve tvoje obljube bodo Mati Božja,

sveti Frančišek in drugi svetniki, to boš prevdarjal v drugem odstavku. Laglje boš premišljeval, ako si misliš, da klečiš pred Jezusom, Marijo, materjo božjo, sv. Frančiškom in veliko množico svetnikov, zlasti tretjega reda. Prosi Jezusa, da bi te podpiral sè svojo milostjo, da bi to premišljevanje prineslo obilnega sadu. O Marija in sv. Jožef, sprosita mi to milost.

1. «Obljubim in obetam Bogu vsegamogočnemu.» Tretjerednik, tretjerednica, dá Bogu besedo in se prostovoljno zaveže spolnjevati božje zapovedi in sveto vodilo. Kar Bogu obljubiš, si dolžan storiti. Pri vseh narodih deržijo tako na dano besedo, obljubo, da imajo za nezvestega lažnjiveca nje-ga, ki ne stori ali ne da, kar je drugemu obljudil. Tak človek je pri drugih brez veljave; nihče mu nič več ne verjame in ne zaupa; zato se čuti vsakedo, ki hoče kaj veljati mej ljudmi zavezanega dati ali storiti, kar je drugemu obljudil. Ni pa človek veliko bolj zavezan storiti, ako je obljudil kaj Bogu? Ako se bojijo ljudje drugim ljudem se zameriti, ali se ne boš veliko bolj bal zameriti se Bogu? Zakaj Bog je vsegaveden, on dobro ve, ali mu zares obljubiš, ali se samo šališ. Bog dobro ve, ali misliš tako živeti, kaker mu ponavljaš, ali ne. Pa ta Bog ni samo vsegaveden, temuč tudi vsegamogočen. Po Mojzesu je rekel Izraelcem: „Keder storiš obljubo Gospodu, svojemu Bogu, ne odlašaj je dopolniti; zakaj Gospod, tvoj Bog, jo bo terjal, in ako se obotavljaš, ti bo šteto v greh.“ (5. Mojz. 23, 21.) V knjigi pregovorov pravi sv. Duh: „V pogubo je človeku storjene obljube preklicevati.“ (20, 25.) Zato govori dalje sv. Duh: «Veliko boljše je, ne obetati, kaker po obljudi obljudljenega ne dati.» (Pridig. 5, 4.) Ke bi ne mislil storiti, kar obljudiš, bi se norčeval z Bogom, ali ker je vsegamogočen, te more precej kazniti kaker je Ananija in njegovo ženo Safiro. In Kristus sam nas vse opominja: «Bojte se tistega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel.» (Mat. 10, 28.) — Ali božja svetost in vsegamogočnost naj te ne vstraši, da bi pozabil na božjo dobrotljivost. Bog je vsegamogočen, on ti lahko pomaga v tvoji slabosti. Bog te ni poklical v tretji red, da bi te pogubil, temuč zveličal. Bog ti ne vzbuja misli ponoviti sveto obljubo, da ti ne bi ponujal tudi pomočkov po sveti obljudi živeti. Terdno zaupaj na vsegamogočnega Boga.

Sveto obljubo storim tedaj Bogu vsegamogočnemu, ne duhovniku. Bog pozna vse moje misli, on tudi ve, kako bom spolnjeval svojo obljubo. Tebi, o moj Bog, storim in ponovim svojo obljubo, tebi, ki me lahko kazniš prvi trenotek, ko bi prelomil tebi dano besedo, saj si vsegamogočen in kaker sam praviš: „Velik kralj sem jaz, pravi Gospod vojnih trum, in moje ime je strašno mej narodi“ (Malah. 1, 14.) Strašen si za one, ki ne spolnjujejo tvojih zapovedi in ne derže storjenih obljub. Ali, moja duša, ako boš natančno živela po svoji sveti obljubi, Bog ne bo s teboj oster, mariveč dober in vsmiljen. Vstvaril te je zato, da bi prišla k njemu v nebesa; v tretji red pa te je poklical zato, da bi se še laglje zveličala.

2. Kedo bo priča, ko bom ponovil sveto obljubo? Pred Materjo Božjo, svetim Frančiškom in drugimi svetniki zlasti tretjega reda bom ponovil svojo obljubo. Priča moje obljube bo najprej Mati Božja, ki se je že v svoji nežni mladosti Bogu popolnoma podarila, in se ni nikoli kesala, da se je Bogu posvetila. Priča moje obljube bo Marija, presveta devica, ki ni nikedar nazaj vzela, kar je enkrat Bogu obljubila. Priča moje obljube bo sveti Frančišek, moj duhovni oče; z veseljem bo takrat na me gledal in z radostjo me bo vzel mej svoje duhovne sinove in hčere. Potem bo pa pazljivo gledal, če bom tudi živel po svoji obljubi; in ako ne bom, bo moj sodnik na sodnji dan. Priče moje obljube bodo slednjič svetniki, zlasti mojega reda, sv. Ludovik, patron tretjerednikov, sv. Elizabeta Ogerska, patrona tretjerednic, sv. Roza Viterbska, devica, sv. Marjeta Kortonska, spokornica tretjega reda, in mnogi drugi svetniki in zveličani, ki me bodo radi vzeli v svojo družbo. Lehko bom potem govoril se sv. Pavlom, da nisem več gost in ptujec, ampak so-meščan svetih in domač Božji. (Ef. 2, 19.)

V svetem društvu Matere Božje, sv. Frančiška, sv. Ludovika, sv. Elizabete . . . bom tedaj ponovil svojo obljubo. Njihov zgled in priprošnja me mora oserčevati, da bom zvesto in natančno živel po svetem vodilu. Izgovarjati se ne bom mogel, da mi ni bilo mogoče spolnjevati svete obljube. Zakaj sv. Ludovik in drugi svetniki in svetnice mojega reda bi vstali in rekli, da lažem. Vsi ti so bili ljudje, slabostim podverženi kaker jaz; živeli so v ravno tistem

redu kaker jaz, imeli so ravno tisto vodilo kaker jaz ; storili so ravno tisto obljubo kaker jaz, spolnjevali so pa vse vestno in zvesto do smerti. Ali ne bom mogel tudi jaz, ki imam še njihove lepe zglede, katerih oni niso imeli. „Ali ne bom mogel, kar so mogli ti in one?“ Tako se lahko spodbadam in oserčujem sè sv. Avguštinom. —

Vzgoja otrok.

P. A. M.

III. POGLAVJE.

Ljubezen starišev do svojih otrok.

Ne bom dokazoval, da stariši ljubijo in morajo ljubiti svoje otroke, preveč glasno tirja to glas nature. Ako vže nerazumne stvari tako očitno razodevajo svojo ljubezen do svojih mladičev, da jih celo z nevarnostjo lastnega življenja branijo in varujejo, kako bi tedaj razumna bitja, stariši, ne ljubili svojih otrok? Bogu se zato tudi ni potrebno zdelo, dati starišem kako posebno zapoved, otroke ljubiti, ker to zapoved je on vsakemu očetu, vsaki materi zapisal v serce. Bilo bi torej žaljenje starišev, ke bi jim hotel še le dokazati, da morajo svoje otroke ljubiti. Moj namen je, starišem povedati lastnosti te ljubezni do otrok in te so: ljubezen do otrok mora biti splošna, čeznatorna in požertvovavna.

1. Splošna.

Vsi vaši otroci, ljubi stariši, in vsaketeri posebej, naj jih je koliker hoče, vsi brez izjeme imajo enako pravico do vaše ljubezni. Sinovi in hčere, vsi so vaši otroci, ketere morate preserčno ljubiti, ne samo lepo zraščene, ljubeznive in brihtne, temuč tudi sitne in slabotne. Seveda se najdejo stariši, ki svojega lepega in zdravega otroka prav goreče, da, strastno ljubijo, do svojega bolehnega, slabotnega otroka šo pa merzli. Morebiti je temu vzrok misel: «Oh, ta otrok mi na stare dni ne bo v tolažbo in pomoč, celo življenje se bom moral ž njim vkvarjati in zanj skrbeti, mesto, da

bi on pozneje za me delal in se trudil.» Dobri stariši, kaj vam naj na to odgovorim? Ako niste vi sami krivi, da je otrok tak in ne boljši, otrok sam tudi ne more nič za to. Oh ta revna stvarca, je že zadosti nesrečna in ravno za to zasluži še večje vaše sočutje in večjo skerb, kot drugi. Čemu bi ž njim menj ljubeznivo ravnali, ko je tako pomoči potreben in nesrečen? Ako vže storite kako izjemo, naj bo ta v tem, da boste za tacega otroka še bolj skerbeli. Zgodi se včasih, da kaka mati enega ali drugega otroka manj ceni, pa sama ne ve odgovoriti, zakaj. Kerščanska mati! Ako je to tudi pri tebi, ne morem tirjati, da bi sploh ne čutila kake zopernosti, do keterega svojih otrok, to tudi ni v tvoji moči. Ali kaj družega pa je, ke bi ti to svojo zopernost tudi na zunaj kazala. Ako ravnaš s kakim otrokom menj ljubeznivo, bo on kmalu zapazil, da zanj ne maraš, da imaš druge rajši in kaj bo potem rekel tak otrok: «Vedno sem le jaz kriv; saj storim, kar morem, pa mati so vedno z menoj nezadovoljni; nikedar jim ne storim po volji.» In kakšni bodo nasledki? Otrok bo postal otožen, potert, maloserčen in to je vir mnogo hudih napak. «Žalost jih je veliko vmorila» govori sv. Duh. Sir. 30, 25. Otožnost in žalost otroka dušno in telesno pokvari. Tak otožen in klavern otrok vedno boleha in rad se vda razuzdanosti in raznim hudobijam. Tak otrok tebe, mati, ne bo ljubil; tebi ne bo potožil svoje težave, ker ve, da pri materi ne najde tolažbe; s teboj ne bo govoril zaupljivo in odkritoserčno, ogibal se te bo in pri prvi priliki zapustil domačo hišo. Brezobzirno in krivično ravnanje matere je vzrok, da vse svarjenje in opominjevanje nič ne izda. Tak samemu sebi prepuščen otrok pride mej ptujimi ljudmi v tisoč nevarnosti. Zatorej, o mati, zatiraj v sebi tako nasprotstvo in zopernost do svojih otrok.

Sreča je le to, da se ta napaka redko kedaj najde pri materah. Bolj pogosta je pa druga napaka. Ako se kako dekle poroči z vdovcem, ki ima vže otroke iz prejšnjega zakona, ali ako vdova, ki ima sama vže otroke, vzame vdovca z otroci, se prav pogosto zgodi, da take žene ne morejo terpeti otrok iz prejšnjega zakona moževega. Kedo je vzrok? Včasih mož, ki ni o pravem času od svojih otrok tirjal pokorščine in spoštovanja za njih drugo mater. Veči-

del pa je mati sama vzrok. Namestu, da bi vse otroke, tudi one iz prvega zakona moževega, z enako ljubeznijo ljubila, ona veliko bolj ceni svoje lastne otroke; ti imajo vedno prav, ti so pridni in pošteni; drugi so vsega krivi. Zato začne mož tožiti in jeziti se in odtod nesloga in prepir v hiši.

Zato, o stariši, skerbite, da bo vaša ljubezen splošna in nerazdeljena, za vse otroke. In ti, o mati, ne reci več: «Ta otrok me ne ljubi, kako ga bom rada imela?» Otrok vtegne morebiti ravno tako reči: «Mati me ne ljubi, kako bi jo mogel jaz ljubiti?» Vprašaj se, dobra mati, ali ni ravno tvoje obnašanje krivo, da te otrok ne ljubi? Skušaj z lepo pridobiti srece otroka in kmalu te bo ljubil. Tudi ne govori več: „Ta otrok je ves spriden, razposajen, jaz ga ne morem tako ljubiti, kot druge.“ Ločiti moraš mej otrokom in spridenostjo; spridenost sovraži, otroka ljubi. S prijaznostjo, dobroto in poštepljivostjo spravljaš otroka na boljšo pot. Seveda pa smeš prav pridnega otroka bolj ljubiti in tudi hvaliti, pa le za to, da s tem njegove brate ali sestre k dobremu in posnemanju spodbujaš. Pri tem moraš pa zelo previdna biti, da pri drugih otrocih ne zbudiš nevošljivosti in zavisti. Zato je pa zelo potrebno, da je vaša ljubezen, dobri stariši:

2. Čeznatorna.

Ko bi bili vi stariši ajdje ali ljudje brez vere, bi mogla biti vaša ljubezen le natorna. Vi ste pa katoliški očetje in matere in veste, da je treba bližnjega v Bogu in zavoljo Boga ljubiti, da morate toraj tudi svoje otroke, kot vam najbližnje, zavoljo Boga ljubiti. Vi veste, da je duša vašega otroka po božji podobi vstvarjena, s kervijo Sinu božjega odrešena in da morate dušo neskončno bolj ljubiti kot telo. Vsa skerb pri vzgoji otrok mora biti obrnjena na to, da rešite dušo otroka. Pozabiti pa ne smete, da zveličanje duše ni le delo človeka, temuč tudi Boga. K njemu se pred vsem zatecite in on vas bo podpiral. Gotovo so otroci dolžni za stariše moliti, pa tudi stariši morajo veliko moliti za svoje otroke. O, ke bi bili vsi stariši goreče molili za zveličanje svojih otrok, koliko žalosti bi si bili prihranili! Pomislimo bolj natanko to dolžnost.

Kaker nas uči sv. vera je otrok vže pred svojim rojstvom otrok smerti, otrok jeze božje in sovražnik božji. Ker ima na sebi podedovani greh, ne more nikedar gledati Boga in če v tem stanu vmerje, so mu nebesa za vekomaj zaperta. Pošteni in skerbni stariši ne opuste nobenega dne, da ne bi goreče molili za to, da bi njih otrok brez sv. kersta ne vmerl. Zato svetujem starišem, naj se v tej zadevi posebno priporočajo priprošnji sv. Aljfonza. Ta svetnik je zlasti skerbel za zveličanje takih otrok in je tudi svojim duhovnim sinovom zapovedal, naj vsaki četertek vse svoje pobožne vaje in zatajevanja darujejo v ta namen, da bi taki otroci, kateri imajo kmalu na svet priti, ne vmerli brez sv. kersta. Ako ste bili, kerščanski stariši, tako srečni, da ste dobili otroka po sv. kerstu vsega čistega in brez madeža v svoje naročje, darujte ga Bogu in prosite Boga, naj raji otroka k sebi vzame, kader, da bi pripustil, da bi ga le z enim smertnim grehom razžalil. Zakaj boljše je, da gre novorojenček ves nedolžen v nebesa, kaker, da bi bil pozneje po grehu od Boga ločen. Tako so bogaboječi stariši vedno delali. Blanka, mati sv. Ludovika, francoskega kralja, je rekla svojemu sinčku: «Otrok moj, rada te imam in ti si poklican v to, da boš enkrat kralj francoski; vender bi te raji videla mertvega pri svojih nogah, kaker, da bi bil tako nesrečen, da bi padel v smertni greh.» In ta otrok je rastel v čednosti in svetosti in postal svetnik. Pridna mati grofa Eljzearja je vzela svojega sinka po rojstvu v svoje naročje in molila: «O Bog, ako ti vidiš, da ta otrok ne bo spolnjeval tvojih zapovedi, pusti ga vmreti precej po sv. kerstu!» Tudi ta otrok je postal svetnik — sv. Eljzearij.

Gotovo je, da napolni bridka žalost serce starišev, ako jim smert pobere ljubega, nedolžnega otroka; vender jih tolaži in posuši njih solze zavest, da je zdaj otrok večno srečen. Zato govori marisiketera mati, ko se je prva žalost nekoliko polegla: «Jaz si otroka ne želim nazaj, ker za gotovo vem, da je zdaj srečen.» Razsvitljena in pokrepčana po sv. veri je vže marisiketera mati darovala svoje dete tudi v marterniško smert. Mati sv. Marjana je bila pričujoča, ko so njenega sinu obglavili. Vzela je mertvo truplo v naročje, ga pritisnila na svoje serce ter bila vsa srečna, da je mati tacega sinu. Brezbožni Asklepijad je vkazal

sedemletnemu kerščanskemu dečku Barulu glavo odsekati. Mati ga je sama prinesla na morišče, ga poljubila in izročila rabeljnom. V svoj plašč je prestregla odsekano glavo sinčka in jo vsa vesela nesla domov. Ko je bil Simforijan peljan na morišče v smert, mu je mati zaklicala: «Moj ljubi sin Simforijan, spomni se na živega Boga, bođi stanoviten, za minljivo življenje boš denes dobil neminljivo, večno življenje!» Enako je storila makabejska mati. Z besedo in zgledom je spodbujala svoje sinove k marterniški smerti.

O kolika serčnost, kako goreča ljubezen, kako živa vera je napolnjevala te matere! One so ljubile svoje otroke, ljubile bolj kot druge matere, pa ljubile so jih v Bogu in zavoljo Boga.

Od dobrega stvarnika so dobile svoje otroke in njemu so jih z veseljem darovale. Vsa njih skerb je bila obrnjena v to, da bi otroke v nebesa pripeljale. Resnično, to je čeznatorna ljubezen! Naj bi tako ljubezen tudi vaša serca, o stariši, ogrevala! Potem boste Boga prosili, naj raje vzame k sebi vaše otroke, dokler so še nedolžni, kaker, da bi pozneje v grehah živeli. Zdi se mi, da ni nič hujšega za serce bogaboječih starišev, kot vsaki dan gledati razposajenega, brezbožnega otroka. Kako jim stiska serce misel: «Ako moj otrok v tem stanu vmerje, on je v nevarnosti, da bo vekomaj nesrečen».

Ako ste dobri stariši tako nesrečni, da vidite keterega svojih otrok, ki hodi po potu pregrehe in hudobije, kaj morate storiti? Paziti morate na svoje otroke in nobenega denarja jim dajati, da jih ne boste podpirali v njih razuzdanosti. Marisiketera mati pokvari svojega sinka s tem, da ga z denarjem zaklada. Pred vsem pa je potrebno, da serčnosti ne zgubite, dragi stariši. Molite z velikim zaupanjem; molite veliko in ne prenehajte z molitvijo. Veliko premore stanovitna molitev starišev za otroke. Poglejte na sv. Moniko! Imela je spridenega sinu; vdan je bil nečistosti in krivoverec je bil. Monika ni zgubila serčnosti, čeravno je bil njen nesrečni sin Avguštin vže trideset let star. Jokala in molila je neprenehoma zanj. Porabila je vsako priložnost, da ga je spravila v družbo učenih in svetih mož in ga slednjič pripravila do tega, da je šel poslušat pridige pobožnega in zgovornega škofa sv. Ambroža. Prelep je bil

vspeh tega materinega prizadevanja. Kmalu je mogla na svoje dobro materino serce, v katerem je vedno gorela goreča čeznatorna ljubezen, pritisniti svojega spreobrnjega sinu.

Gotovo, veliko premore molitev dobrih starišev za njih spridene otroke: Taka molitev je Jezusu močno dopadljiva. Saj je zveličar sam, viseč na križu prosil svojega očeta za spreobrnjenje grešnikov: «Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!» Na križu viseč je terpel hudo žejo, ali žejalo ga je po zveličanju duš. Tako molite tudi vi, stariši, za svojega spridenega in hudobnega otroka. Poklekajte pred križ in ponavljajte besede žejnega Jezusa: «Žejem sem!» in zdihujte: «Žeja me, Gospod Jezus, po spreobrnjenju mojega otroka; iz ljubezni do tiste žeje, katero si za me na križu terpel, te prosim potolaži to mojo žejo. Kopernim po spreobrnjenju svojega otroka, o, potolaži to moje hrepenenje!» Ponavljajte to molitev, če treba tudi leta in leta, pa vedno v terdnem zaupanju, da se bo vaš otrok enkrat poboljšal in spreobrnil.

Dobri stariši! imejte torej tako čeznatorno ljubezen do svojih otrok in skerbite najbolj in najprej za to, da bodo hodili po potu čednosti in bodo enkrat svoje duše zveličali.
(Dalje prih.)

Življenje sv. Fidelija Sigmarinškega, pervega marternika kapucinskega reda.

P. M. F.

DRUGI DEL.

Nova maša in preoblečenje pri kapucinih v Frajburgu.
Zvesti učenec sv. Frančiška.

3.

Že v začetku je bilo rečeno, da je Fidelij živel ob jako nemirnem času. Mnogo brezvestnih protestantovskih knezev se je deloma očitno, deloma skrivaj vzdignilo zoper rimsko cesarstvo, kar ga je bilo v rokah nemškega naroda.

Pomagal jim je francoski kralj Ludovik XIII., kateremu je že dolgo časa bila habsburška hiša tern v peti. Na jugu pa so žugali Turki, zagrizeni sovražniki kerščanstva. Tudi mej priprostim ljudstvom je vrelo. Vedno močnejše je postajalo nasprotje mej protestanti in katoličani. Povsod se je slišalo: «Oborožite se.»

Nasledki tega gibanja so bili, da so katoličani, kaker tudi njihovi nasprotniki vojno pomnožili ter djali v važnejša mesta večje posadke. Žali Bog pa je ravno zaradi tega za prebivavce večkrat nastala nova nevarnost.

Fidelij je s svojo duhovitostjo spoznal, da je zaničevanemu vojaškemu stanu potreba prijatelja. Kot takega se mu je on sam skazal s pravo ljubeznijo. Da se je lahko z vojaki seznanil, pomagalo mu je posebno to, ker je znal poleg nemškega tudi laški in francoski jezik. V kratkem času si je pridobil vojake za-se. On ni gledal na osebo. Še celo stotnike in najvišje zapovedovavce v vojni je s kerščansko odkritoserčnostjo posvaril, če je videl, da so premalo človeško ravnali z vojaki. Zato so ga vsi neizrečeno čislali, spoštovali in ljubili.

To spoštovanje se je še povečalo, ko so videli, kako se on žrtvuje za kužno bolne. On je bolj skerbel za nje, kaker mati za svojega bolnega otroka. Podoben je bil angelju. Dvakrat, trikrat, včasi še večkrat na dan je obiskal bolne vojake. Tolažil jih je, opominjal h kesanju in obžalovanju grehov ter jih pripravljaj za sv. spoved in za sv. obhajilo. Žalostno je bilo videti te bolnike v ozkih prostorih po dva ali tri skupaj. Ležali so na golih tleh. K večemu so imeli nekoliko slame pod seboj. Neznosljiv smrad je bil pri njih. Naš svetnik se je torej moral od jednega do drugega pripogniti ter zraven se vleči in svoja ušesa na njihova usta položiti, da jih je spovedal. Neketeri namreč se niso smeli geniti z mesta. Ti bolniki so terpeli pomanjkanje najpotrebniših reči. Oče Fidelij pa je skerbel, da jim je višji poveljnik, grof Ballion, poslal jedil z lastne mize in tudi potrebnih zdravil. Večkrat je vzel take vojake, ki so bili že nekoliko ozdraveli, seboj v samostan ter jih pogostil, koliker mu je dopuščalo samostansko vboštvo. Večkrat je umival noge bolnim vojakom. Svoj del od kosila si je za nje prihranil.

Pa Fidelij se ni samo pri vojakih trudil, ampak je tudi pri meščanski gosposki dosti vpliva imel. In to je porabil v ta namen, da je pospeševal božjo čast. Ze sveto priprostitostjo je opominjal mestno gosposko na njene dolžnosti. Ž njo in z verlim župnikom v Feldkirhu se je večkrat posvetoval, kako bi se odpravile različne napake in razvade. Včasih se je tudi sam vdeležil sej pri posvetovanju. Posebno si je prizadeval, da ne bi prebivavci ob prepovedanih dneh mesa jedli in da se ne bi prebogato oblačili. Res se je posrečilo njegovi gorečnosti, da so bili nekateri vkazi v ta namen izdani. In to je tem ložje dosegel, ker so to tudi deželni zakoni zahtevali. Te prepovedi bi se bile tudi v prihodnje obderžale, če bi jih ne bili nemiri vojske odpravili.

Posebno je pazil in se trudil za ohranjenje in razširjanje katoliške vere. Bodisi, da je s katoličani, ali s krivoverci se pogovarjal, povsod je svoj govor obračal na povišanje katoliške cerkve in poslušavce h pokori opominjal. Tudi na to je posebno gledal, da so kristjani natančno bili podučeni o verskih resnicah. Kedor je zoper to kak pregrešek storil, ga je precej pokaral. — Nekikrat je bil s kaplanom v Feldkirhu, Jurijem Saksom, pri nekem bolniku, ko mu je ta sv. poslednje olje delil. Pri tem je opazil Fidelij, da se nekateri priprosti ljudje posvečenemu olju skoraj ravno tako spoštovanje skazovali, kaker najsv. Zakramentu. Pri tej priči jih opomni ter jim razloži razloček med zakramentom sv. poslednjega olja in zakramentom presv. Rešnjega Telesa.

Veliko zaslug si je pridobil Fidelij, ker je ohranil dominikanški samostan v Altenstadtu pri Feldkirhu. Ta samostan bi bil že skoraj izumerl, ker že dvajset let ni nobena novinka prosila za vstop. Ko pa je Fidelij postal spovednik tega samostana, se je precej zboljšalo.

Fidelij se je skazal tudi tolažnika vbogih duš v vicah. O tem en dogodek.

Nekikrat se je pogovarjal s svojim prijatelom o Andrejem Gajstom, iz reda benediktincev. Mej drugim mu je rekel tudi to: Pred kratkim sem obiskal neko na smert bolno osebo. Ker sem mislil, da bolnica še ne bo tako hitro vmerla, sem jo pustil zaradi mojih različnih opravil s terdnim sklepom, jo kmalu zopet obiskati. Pridem v samostan-

Ko stopim v celico, najdem dotično osebo v njej. Ves preplašen jo nagovorim: „Dobri Bog, kaj delaš tukaj?“ Ona mi odgovori: „Vedite, da sem jaz med tem, ko ste me vi zapustili, vmerla. Jaz sem sedaj v vicah in potrebujem vaše molitve. Zato vas priserčno prosim, molite za me pri Bogu, da bom rešena.“

«Tako prikazen bi tudi jaz rad imel» mu odgovori njegov prijatelj o. Andrej. Fidelij pa mu odgovori: «Mislim da naj za kaj tacega nihče Boga ne prosi, zakaj to človeku dostikrat dosti strahu napravi.» Na to je o. Andrej rekel, da je za odrešenje rajnice zadosti nekaj sv. maš. «Jaz pa nisem tega mnenja», odverne Fidelij, «ampak sem skoraj prepričan, da je za odrešenje jedne duše dostikrat treba več sv. maš.»

Kar je bilo sedaj povedano, se je zgodilo malo pred marterništvom o. Fidelija. Ni nam znano, koliko zatajevanja in mertvičenja je on daroval za vboge duše v vicah. On je o tem molčal, najbrž za to, da bi ga ne bi imeli za svetnika.

Neki devici, ketera je nekaj časa že tukaj na zemlji skoraj več morala terpeti kakor v vicah, se je skazal Fidelij rešilnega angelja. Barbara Furtenbah izmed najstarejših rodovin v Feldkirhu je imela hčer. Njeno ime nam ni znano. Tej hčeri pride na enkrat v glavo, da je brez vsega vsmiljenja na večno pogubljena. Vse prigovarjanje je bilo zastonj. Deklica je postajala od dne do dne vedno bolj otožna; nobenega miru ni mogla najti. Noč in dan se je jokala. O tej reči izve o. Fidelij. Obišče njeno mater in jo nagovori: «Bodite potolažena, spoštovana gospa, in prepustite moji skerbi vašo hčer.» Kmalu se je pokazalo, da tega žalostni materi ni zastonj obljubil. Kaker hitro se je vboga revica pri o. Fideliju spovedala, jo je popustila vsa otožnost.

Kratko rečeno, o. Fidelij je bil nevtrudljiv pri kerščanskih delih ljubezni. Sedaj je pridigal, potem je opominjal v osebnih pogovorih in tudi grajal, kedar je bilo potreba; potem je zopet spovedoval, bolnike tolažil ne zmenivši se za svoje lastno življenje. Posebno veliko ljubezen je čutil do krivovercev in grešnikov. Nanj lahko obračamo besede sv. Pavla: «Ljubezen Kristusova nas sili».

Spomini na moje romanje v Sv. Deželo.

P. E. P.

18. Cerkev Božjega groba.

Vsa imenitnost in slava današnjega Jeruzalema so sveti spominiki in častitljiva svetišča tega mesta. Mej vsemi svetišči Jeruzalema, da, mej vsemi svetišči celega sveta pa zavzema prvo mesto cerkev Božjega Groba. Brez Božjega Groba in Kaljvarije bi bil za nas Jeruzalem skoraj brez pomena. Slava in znamenitost pa, ki obdajate Božji Grob, padate tudi na mesto, ki je tolikanj srečno, da ima to svetišče v svoji sredi. Od krajnih delov sveta se že skoraj 1900 let vzdigujejo narodi in prihajajo častit in poljubovat merzli kamen, na keterega so nekedaj položili mrtvo truplo križanega človeka-Boga. Kako srečen sem bil torej jaz, ko me od tega predragocenega zaklada niso več ločile ne dežele, ne morje, ko sem bil mariveč le par korakov še oddaljen od tega svetišča. Lehko si misliš, pobožni bravec, s kakimi občutki se približa kerščanski romar v prvič cerkvi Božjega Groba.

Proti severo-zapadu prav blizu nekedanjšega mestnega zidu ste stali dve skali, mej katerimi je bila komaj 32 m. široka dolinica, katero imenuje sv. evangelj: vert. Ena izmej tih skal se je imenovala Goljgota ali Kaljvarija in na tej je opravil Božji Sin svojo kervavo daritev. Kaljvarija je bil torej nekoliko vzvišen kraj takoj zunaj mesta. Evangelij imenuje ta kraj mesto lobanje.*) Kaljvarija ni tedaj ne gora, ne hrib, je mariveč le nekoliko vzvišeno mesto, katero bi mogli k večemu griček imenovati. — Tej skali nasproti je stala druga od perve za 32 m. oddaljena skala, v kateri si je pripravil po šegi bogatih in imenitnih družin Jožef Arimatejec svoj grob. Takih grobov vidiš lahko še prav mnogo blizu Jeruzalema. Kakeršni so ti grobi, ketere lahko še dandanašnji vidiš, prav tak je bil tudi grob Jožefa Arimatejca.

*) «Calvariae locus» je «mesto lobanje» in nikaker ne «mesto mertvaškin glav.» Naj bi se vendar ta napaka ne slišala več po naših cerkvah; gospodje, ki bero ljudstvu pasijon, imajo gotovo pravico in dolžnost, da sami popravijo take očitne zmote. P. St.

Izraeljci so izsekali v skalo najpoprej navpično steno, v katero so potem izdolbli vhod tako, da je skozenj prišel sklonjen človek. Potem so šele izklesali duplino, v kateri so se navadno zbirali sorodniki in prijatelji, ki so tukaj žalovali ali pa molili za mertve. Iz te prve dupline vodi potem nizka izdolbena luknja v drugo duplino, v kateri so potem grobi. Grobi so bili trojne verste. Včasih so v drugi duplini izdolbene luknje, podobne našim pečem, v katerih se peče kruh. V vsako tako luknjo so potisnili po enega merliča luknjo pa so zaperli s kamenom. Včasih so v drugi duplini sklesali iz skale korito, v katero so položili merliča; korito pa so poveznili v kamenito ploščo. Tretja versta grobov pa je v drugi duplini v kamen izsekana klop, na katero so položili truplo, in pred duplino so zavalili kamen. Tak je bil tudi grob Jožefa Arimatejca.

Ta grob je imel dve duplini. V prvo je vodil precej nizek vhod. Kedor je hotel vanjo, se je moral precej skloniti. Še nižji vhod pa vodi v drugo duplino, v pravi grob Gospodov. Tukaj je bilo položeno sv. truplo mertvega Zveličarja na v skalo vsekano klop. Pred duplino pa je bil zavaljen kamen.

Izročilo nam pripoveduje, kako je oskrunil cesar Hadrijan te najsvetejše od kristjanov tolikanj češčene kraje. Dolino, ki je stala mej obema skalama je dal zasuti; nad grobom Zveličarjevim pa je pustil sezidati kapelico na čast rimskemu bogu Jupitru; na Kaljvariji je postavil pa boginji nečistosti svetišče. Komaj je pa prenehalo preganjanje kristjanov, je bila prva skerb cesarja Konstantina, da odpravi malikom napravljene tempeljne in da prepusti zopet kristjanom ta najsvetejša mesta.

Pobožna mati cesarja Konstantina sv. Helena je hotela nad Gospodovim grobom sezidati veličastno cerkev. Ne vstraši se goreča cesarica, ko zapazi, da je kraj za zidanje velikanske cerkve zavoljo svoje hribovitosti nesposoben. Ona da odstraniti od skale Božjega groba vse drugo in pusti to sv. skalo tako obsekati, da je ostal le Božji Grob. Prav tako je storila tudi s Kaljvarijo. Odsekali so navpično skalo tako, da je ostal le oni del skale, na katerem je stal sv. Križ. Nad obojnim sv. mestom, nad Božjim Grobom in Kaljvarijo da sezidati eno samo prekrasno cerkev okrogle

oblike (rotundo), nad katero se je vzdigovala mogočna kuplja. — To cerkev je pozneje l. 615 podelil kralj Kozroa, zopet jo je pa sezidal patrijarh Modest. V času križarskih vojsk so rotundi dozidali ladijo, ki je imela korarjem služiti za kor. Ta ladija je sedaj cerkev gerških razkoljnikov.

Poleg Božjega Groba in Kaljvarije so krog tih svetišč dozidana še druga svetišča in kapelice. Prav zato pa nima cerkev nobenega pravega sloga, nobene prave oblike in zato se tudi ne da primerjati z nobeno drugo cerkvijo na svetu. Kljub temu pa je zavoljo svoje starosti in razsežnosti silno častitljiva.

Popisal sem na kratko in poveršno cerkev Božjega Groba; sedaj pa povem, kako se nam je godilo pri prvem in naslednjih obiskih tega svetišča.

Iz frančiškanskega samostana sv. Odrešenika vodijo ozke temne ulice vedno navzdol, večkrat je treba stopati tudi po stopnjicah. Prav zavoljo teh stopnjic je, ako greš zgodaj zjutraj iz samostana, treba, da vzameš seboj svetilnico, sicer si lahko nogo zlomiš. Parkrat se krene na desno in se pride slednjič na čveterokotni terg, ki bi se dal najbolje primerjati z dvoriščem kacega samostana, ker je krog in krog obzidan. Tlak tega dvorišča je silno star, morda res še iz časa sv. Helene. Na eni strani tega dvorišča je gerški samostan, na drugi pa cerkev Božjega groba.

Prav ko stojiš pred to cerkvijo, ti pridejo na misel besede: „Veselim se tega, kar mi pravijo: „V Gospodovo hišo pojdemo.“ Naše noge stoje v tvojih preddvorih, o Jeruzalem!“ (Ps. 121, 1-2) Vunanjost cerkve res ni lepa; tega je kriva nejedinstvo mej kristjani. Cerkev je lastnina turkov in na cerkvi ne sme nihče nič popravljati, ker bi sicer oporekali drugi. Kljub temu, da je zidovje videti starikavo gleda vendar na to stavbo vsak kristjan z največim spoštovanjem, saj obsega najslavniša svetišča kerščanstva.

V cerkev so dvojna jako stara vrata, pa odperta so le leva, desna so zazidana. Nad vsakimi vrati je po eno veliko okno zidano v tistem slogu, kaker vrata. Na levi je zvonik, ki je bil nekedaj jako mogočen, sedaj ga stoji pa le polovica. Na desni so stopnjice, ki vodijo v kapelico žalostne Matere Božje. Ta kapelica je zidana ob strani Kaljvarije prav tam, kjer je stala Marija sè sv. Janezom in

pobožnimi ženami tedaj, ko so križali Gospoda. Kapelica je majhina, prostora ima le za 7 ali 8 oseb. Na altarju je naslikana Marija v vsej svoji žalosti in ydanosti, poleg nje stoji Janez, učenec ljubezni in Magdalena, ki si z rokami maši ušesa, da bi ne slišala vdarcev kladiva. Na levi te kapelice je okno, ki se vidi skozi na Kaljvarijo. Nekedaj je bila tukaj zakristija; kjer je sedaj okno, so bila tedaj vrata, skozi kterega se je prišlo na Kaljvarijo. Terdi se, da so bila to tista vrata, ki ni mogla skozi grešnica Marija Egipčanka, dokler ni skesano obžalovala svojih pregeh. Ta kapelica je last katoličanov.

Omenim že tukaj, da smejo v cerkvi Božjega Groba opravljati službo božjo, katoličani latinskega obreda, razkolni gerki, armenci, kopti in abesinci. Slednji so vsi razkolniki. Katoliški gerki ali armenci tedaj sploh ne smejo maševati v tem svetišču. Latinski katoličani, razkolni gerki in armenci smejo maševati v Božjem Grobu, kopti in abesinci pa imajo za Božjim Grobom vsaki svojo kapelo, v kateri opravljajo službo božjo. V cerkvi imajo tudi svoja stanovanja gerški, armenski, koptovski duhovniki in pa tudi frančiškani. Drugih stanovanj nisem videl, pač pa sem bil v frančiškanskem hospicju, ki je pa bolj ječi kaker pa samostanu podoben. Ker ima vsak izmej naštetih obredov svoje pravice v cerkvi Božjega Groba, zato so si mej seboj skoraj vedno v prepiru. Žalostno je, da vlada prav tukaj naj večja nesloga, kjer bi imela vladati mir in ljubezen. — Naj bolj zviti, premeteni in prepirljivi so gerki, ki delajo frančiškanom vedno nove sitnosti, vedno nove krivice. — Spominjam se, da sem hotel enkrat mimo Božjega Groba, ko so imeli gerki pred Božjim Grobom našgane še sveče. — Ko ptujec nisem vedel, da tega ne terpe, da bi kedo, ki ni gerške vere, tedaj stopil pred Božji Grob. Zvedel sem pa to kmalu, ko me je prijel neki gerški pop in me precej neprijazno pehnil nazaj. Hudo mi je sicer delo to, izgovarjal sem pa slednjič venderle surovega moža, ker ni vedel, da sem ptujec in je morda mislil, Bog ve, kaj da hočem.

Stopimo skozi velika vrata v svetišče samo! Takoj na levi zapazimo v cerkvi turško stražo — pravim turško stražo — na najsvetejšem mestu kerščanstva. Na nekoliko vzviše-

nem prostoru sede malomarno turški vojaki, kade tobak in pijejo černo kavo. Sramotno je to za kerščanstvo, da je neverni turek posestnik najsvetejše božje poti. Pravico odpirati zjutraj cerkvena vrata ima le turek in da jih odpre, mu morajo ali katoličani, ali gerki, ali pa armenci vsakikrat plačati blizu 10 gld. Vsak izmej tih pa stori to jako rad, da še tih pravice ne zgubi, ketere ima. Kedór plača, da se odpro vrata, ta ima potem pravico, da opravi slovesno službo božjo zjutraj. Drugi pa, ki tisti dan niso plačali, jo morejo opraviti le po noči, zato pa se puste zapreti že zvečer v cerkev in prenoče v svojih stanovanjih, ki so v cerkvi. Gotovo je poniževavno za nas kristjane, da je Božji grob v posesi turkov, toda previdnost božja pripušča to, da se ne zgodi še kaj hujšega. Gorje namreč nam, ke bi bila glavna vrata posest sebičnih gerkov, tedaj bi bil za nas Božji grob popolnoma zgubljen.

Ko vstopimo v cerkev imamo na levi turško stražo, na desnici pa stopnjice, ki vodijo navzgor na Kaljvarijo. Kerščanski romar se ne zméni ravno mnogo za stražo mariveč poln globokega spoštovanja in ginjenja gre po temnih in ozkih stopnjicah navzgor in pride do prostora, ki bi se dal primerjati našim korom in je 15 m. dolg in 13 m. širok. Na desni strani je zid z oknom, skozi katero se vidi kapelica žalostne Matere Božje, katero sem že popisal.

Na Kaljvarijo gre dvoje stopnjic. Blizu levih je tako imenovana Adamova kapela, prav pod krajem, na katerem je stal križ. Sveta pravljica terdi, da je tukaj Adamov grob. Res je to pravljica brez zgodovinskih dokazov, vender pa je to jako lepa misel: Zveličarjev križ nad kamenitim grobom očeta vesoljnega človeštva!

Na Kaljvariji gori vedno mnogo dragocenih svetilnic, ki razsvetljujejo to sicer temno svetišče sè skrivnostno lučjo. Tlak je pokrit z marmorjem, stene pa so temno poslikane. Vsak romar ve iz lastne skušnje, da je prav Kaljvarija najmirniše in za premišljevanje naj pripravniše mesto. Ker stoji vzvišeno nad drugimi svetišči, se le bolj zamolklo sliši petje raznoverstnih romarjev in varihov Božjega Groba, petje, katero več ali manj moti v pobožnosti vsacega, kateri ga ni navajen.

Koliko genljivih podrobnosti nam sporoča sv. pismo o daritvi našega Gospoda na Goljgoti! Tukaj so ga sramotno slekli, tako da je moral nag stati pred nesramno množico. Znamenje na marmornatem tlaku kaže mesto, kjer se je deviški sin device, kralj angeljev, pokoril za grehe zoper sv. čistost!

Nekoliko naprej je kraj 11. postaje sv. križevega pota, kjer so raztegnili Gospoda in ga pribijali na križ. Čveterokot iz mozaika nam kaže na tleh mesto, kjer se je zgodilo to, kar nam evangelist tako kratko popisuje z besedami: «tam so ga križali.» Tukaj se je izpolnila grozna prerokba kralja Davida: «Moje roke in moje noge so mi prebodli, vse moje kosti razšтели.» (Ps. 21, 17. 18.) Kako je pač nedolžna kri božjega jagnjeta tekla po kamenu goljgatske skale! Kako strašno so odmevali vdarci kladiva v sercu žalostne matere! — Prav za znamenjem, ki je iz mozaika v tla napravljeno, je bronast aljtar katoličanov s podobo 11. postaje.

Obernimo se z največim spoštovanjem par korakov naprej na levo, kjer stoji aljtar 12. postaje, ki je — žalibog — last gerkov. Poln ginjenja pade romar na tem najsvetejšem mestu na tla in se zamisli nazaj na trenutek, ko je tukaj božji Sin vmerl grozne in britke smerti — vmerl tudi zanj! Tukaj se je doveršilo odrešenje sveta in tudi moje odrešenje — tukaj je stal sv. Križ. Na vse drugo pozabim za nekaj časa in gledam z dušnimi očmi v premišljevanju kervaveče in vmirajoče telo Gospodovo. Tukaj premišlujem strašno skrivnost sv. Križa. Minute na Kaljvariji pred 12. postajo so pač najsvetejše. Lehko terdim, da nikedar v svojem življenju nisem bil tako presunjen in ob enem tako potolažen, kakor tukaj.

Stena za 12. postajo je pokrita po gerški navadi sè zlatimi in srebrnimi podobami. Nekoliko bolj spredaj stoji podoba Križanega, Matere Božje in sv. Janeza, vse tri podobe so v naravni velikosti delane iz srebra in zlata. Pred temi podobami stoji gerški aljtar iz belega marmorja, sloneč na štirih stebričkih. Pod aljtarjem je pa sè srebrom preprežena jamica, v kateri je stal sv. Križ. Na obeh straneh so v marmornata tla vdeleni črni krogi, ki imajo pokazati, kje sta stala križa razbojnikov.

Izročilo pa tudi ni pozabilo terpljenja nje, ki je zaslužila prav na veliki petek častni naslov kraljica marternikov. Mej aljtarjem 12. in 11. postaje stoji majhin aljtarček katoličanov posvečen Materi božji, ki je tukaj vzela v naročje svojega mertvega sinu. Soha, ki je dar nekega portugalskega kralja, je, ako izvzamemo obraz, popolnoma obložena in preprežena z diamanti, biseri in drugimi dragocenostmi. Kerščanski romar se spominja na tem svetem mestu, kako je zopet počival ljubi Jezus v naročju svoje matere; toda ne več kot milo smehtljajoče se dete, ki je bilo vzrok vsega njenega tako velikega materinega veselja, mariveč kot razbit in razmesarjen mož bolečin — mertev. Kedorkoli je bil tolikanj srečen, da je bil v Jeruzalemu na Kaljvariji in je premišljeval nezmerne bolečine, ki so prebadale tukaj Marijino serce, ta bo gotovo nadalje bolj poterpežljivo prenašal svoje križe in težave.

V spomin na Jezusovo smert je Bog naredil tudi v mertvi naravi vidno znamenje. Pri sv. Matevžu beremo: »Jezus pa je zopet zavpil z velikim glasom in je izdihnil dušo. In glej! zagrinjalo v tempeljnu se je pretergalo na dvoje od verha do tal; in zemlja se je potresla in skale so pokale!» (Mat. 27, 50-51.) Sled tega čudovitega potresa je na Kaljvarji blizu mesta, kjer je stal sv. Križ. V skali se namreč kaže 16 cm. široka razpoka. Že sv. Cirilj škof Jeruzalemski piše okoli leta 350. o tej razpoki: »Ta Golgota, ki stoji še dandanašnji očividno, priča do današnjega dne, da so, ko je Gospod vmerl, skale pokale!» — To razpoko so učenjaki že večkrat preiskovali in vsak je še terdil, da je taka, kakeršne ni mogla narediti ne umetnost, ne narava, da je tedaj nastala reš vsled čudežnega potresa.

Ako gremo s Kaljvarije nazaj dolu po stopnjicah, pridemo do v tla vdelanega, za dobro ped vzvišenega erdečkastega kamena, ki je skoraj tri metre dolg in meter širok. Sv. Janez piše: »Potem pa je Jožef iz Arimateje ker je bil Jezusov učencec, (toda skrivaj zavoljo strahu pred Judi) Pilata prosil, da bi snel Jezusovo telo. In Pilat je dovolil. Prišel je tedaj in snel Jezusovo telo. Prišel je pa tudi Nikodem, kateri je bil vpervič po noči k Jezusu prišel in je prinesel zmesi mire in aloe okoli sto liber. Vzela sta tedaj Jezusovo telo in ga zavila v tenčico z dišavami

vred, kaker je pri judih šega pokopavati». (Jan. 19, 38-40.). Izročilo, katero so dobili že križarji, pravi, da je bilo telo tukaj na skalnata tla položeno, da so je zavili v platno in dišave. V starih časih so bila tla pokrita z lepim mozaikom. Ko je bila prva krasna cerkev razderta, je škof Modest sezidal nad tem krajem kapelico. V križarskih časih je pa cerkev Božjega groba zopet obsegala to mesto. Kamen, ki sedaj tam stoji, so postavili nad mestom maziljenja Gerki šele v 19. stoletju. Okoli tega kamena stoje jako lepi svečniki in vedno gori tukaj po več svetilnic.

Od tega kamena se gre proti odpertemu prostoru na levo in kmalu prideš pod mogočno kupljo, ki sloni na močnih štirivoglatih stebrih. Prav pod kupljo stoji Božji Grob, pred katerim so trije velikanski svečniki, mej katerimi gori silno veliko svetilnic.

Ko sem stopil pred Božji grob, sem se spominjal gorečega germa, iz katerega je govoril Gospod Mojzesu: „Ne bližaj se lesem! sezuaj črevlje sè svojih nog; zakaj mesto, na katerem stojiš, je sveta zemlja.“ (II. Mojz. 3, 5.) Sè sv. strahom sem stopil v Božji Grob, ki je razdeljen, kaker so bili razdeljeni judovski grobi, v dve duplini, kateri ste sedaj obe prepreženi z belim marmorjem.

Pervo kapelico imenujejo kapelo angeljev. Ta kapelica je $3\frac{1}{2}$ metre dolga in skoraj tri metre široka. V tej kapelici je 13 srebernih svetilnic. V sredi te kapelice stoji po koneu en meter visok bel kamen — angeljski kamen. Izročilo namreč terdi, da je to del onega kamena, ki je zapiral notranji grob in je delal pobožnim ženam, ki so šle velikonočno jutro Gospodovo truplo mazilit, toliko skerbi. Na tem kamenu je sedel angelj, ki je rekel ženam: „Nikar se ne bojte! zakaj vem, da iščete Jezusa, kateri je bil križan: pa Ga ni tukaj; vstal je namreč, kaker je rekel. Pojdite in pogledjte kraj, kamer je bil položen.“ (Mat. 28, 5-6.) To prijazno povabilo angeljevo hočemo sprejeti tudi mi. Vstopiti hočem tudi jaz, toda počakati je treba nekoliko, da pridem na versto. V ozkem prostoru pravega Božjega Groba, morejo ob enem klečati komaj štiri osebe. Ginljivo je videti jutravske kristjane, kako se pred tem največim svetiščem priklanjajo, prekrižavajo, kako se mečejo na tla in si sezuavajo črevlje, preden vstopijo.

Slednjič je prišel tudi za me presrečni trenutek, globoko sklonjen, zavoljo jako nizkega vhoda vstopim. Prostor je približno po 2 m. dolg in širok; razsvetljuje ga 43 dragocenih zlatih in srebernih svetilnic. V skalo vsekana klop, na katero je bilo najsvetejše Telo položeno, kaker tudi ves ostali prostor je pokrit z marmorjem. Nad grobom so tri podobe, ki predstavljajo vstajenje Gospodovo. Gerška visi v sredi in je iz marmorja. Na levici visi slika armencev, na desnici pa vidiš predragoceni iz čistega srebra liti relief, narejen po podobi naj imenitnejšega slikarja Rafaela, ki je lastnina katoličanov. Tudi rom lepe te podobe je srebern in okrašen z mnogimi dragocenimi kameni. Podoba in rom sta dar kardinala Antonelija, nekedanjšega državnega tajnika papežu Pija IX. — Kaj občuti serce kristjana, ko kleči pred Gospodovim grobom, se da le težko popisati. Ves omamljen od sladkih spominov pade romar v tem svetišču na kolena, nasloni se na Grob Gospodov in vtopi se bolj in bolj v veselo skrivnost tega svetega kraja. Dozdevalo se mi je, kaker bi poslušal ves srečen priserčni aleluja tistega velikonočnega jutra, ko je Gospod premagal grob in smert. Aleluja doni vedno veseleje, vedno glasneje, vedno tolaživeje iz grobne tihote. Da, tedaj je napočilo tudi velikonočno jutro v moji duši, moj duh je obhajal veselega vstajenja dan. Dih vesele in gorke vere je prevzel tudi mojo dušo, kaker zbujajo gorke pomladanske sapice mrtvo naravo h novemu življenju. To mesto pa vzbuja tudi kerščansko upanje, da z novega klije, poganja in cvete. Čutil sem na tem kraju prav posebno svojo srečo, da sem kristjan. Ves strah pred grobom in smertjo zgine tukaj, razperši ga upanje na moje duše veliko noč, na mojega telesa vstajenje.

Socijalni odlomki.

P. S. Z.

O socijalnem pomenu molitve.

Na misijonskem popotovanju po Vestfaliji ali Zapadnem polju ¹⁾ sem prišel k mladeniču, ki ni hotel opraviti

¹⁾ Vestfalija pomeni po naše Zapadno polje, ker se pravi «fale» po naše «polje». Na to me je opomnil preč. g. kanonik in dekan Sila v

velikonočne dolžnosti. Vse prigovarjanje je bilo zastoj. Slednjič sem ga prosil, naj moli vsaki dan, če ne več, vsaj eno zdravomarijo. Smejal se je na to, kakor bi mu bil povedal največjo neumnost, ter pravi: «Molil? — Kaj imam od molitve? Še toliko ne, koliker je za nohtom črnega. O — molil pa že ne bom. Gospod, tega pa ne!» — Zvedeti sem hotel, kakšno je življenje tega mladeniča, ki nič ne moli in molitev še celo zaničuje, in povedali so mi mariskaj, kar je pričalo, da je na šesto zapoved božjo že davno pozabil in tudi družih ni izpolnjeval. V ugodnih priložnostih ni razločeval tujih stvari od svojih, zaslužek, od keterega bi si bil marisketeri krajcar lahko položil na stran za starost in onemoglost, mu je stekel ves po kozarcih, še preden ga je dobil. Obleko je imel zamazano in neurejeno, lica zabuhla, pogled neodkritoserčen in vsa zunanost je razodevala, da vlada kakor zunaj, tako tudi znotraj njega razpadanje in strast. Zdel se mi je ta mladenič brez molitve ko človek z mervto dušo v umirajočem telesu.

O da bi bil ta edini! Toda število tistih, ki so molitev opustili, je mej višjimi stanovi precej veliko, pa tudi mej nižjimi, delavci in rokodelci, neketeri v molitvi pešajo. Ozrite se v to ali ono tovarno, pojdite mej delavce in prepričali se boste, da so ravno tisti, ki so molitev opustili, najbolj uporni, najbolj nezadovoljni in udani najgeršim strastem. Glejte gospodarje in delodajavce! Keteri so krivični, kateri zatirajo nižje stanove, kateri ne poznajo ljubezni do bližnjega, kateri ravnajo s podložnimi nečloveško? O to so tisti, ki ne molijo. Preglejte vse stanove, višje in nižje, pa se boste prepričali, da je ravno molitev silno pomenljiva za blagostanje človeške družbe in za rešitev soc. vprašanja.

Pred sedmimi leti je zapisal mož, ki dobro pozna verline in napake naših dni, to-le: «Devetnajsto stoletje koraka ponosno in s povzdignjeno glavo. Sè svojih višav se zaničljivo ozira v nižavo preteklih časov. Napredek je njegovo geslo. Dozdeva se mu, da mora po pravici ponosen biti na napredek, ki je njegova pridobitev.

Tomaju. Opozoril me je na knjigo dr. Sepp-a, kjer tolmači to besedo v članku: «Ansiedelung Kriegsgefangener Slaven oder Sklaven in Alt-bayern» str. 21. Bodi na tem mestu g. kanoniku izrečena prav serčna zahvala.

Res je, da nihče ne more zapreti svojih oči resničnim in velikanskim vspehom novega časa. Tajiti napredek bi bilo naravnost krivično....Ali naj tedaj sedanjosti zamerimo, če se ji dozdeva srednji vek, ki si ni znal tako pomagati, teman, otročji, zastarel? No, mogoče bi novi čas prav imel, če ne bi bilo še nekaj bolj vzvišenega bolj potrebnega in važnega, ko parna in električna sila, ko snov in magnetizem. Misel (ideja) je mnogo višja in na mislih je naš čas ubožen Najplemenitiše, kar moremo na zemlji imeti, je molitev. In molitev je stoletju zemeljskega (materijelnega) napredka postala zoperna, nepotrebna, zasmehovana stvar.»¹⁾

Dveh stvari ne more tajiti nihče, ki pozna človeško družbo naših dni. Perva je, da smo v dušnih stvareh in v molitvi zelo nazadovali. Sedaj je pa vprašanje, zakaj vendar pri vsem velikem napredku ni zemeljskega blagostanja, ampak se razmere nižjih stanov silno slabšajo? Zakaj slabimo, zakaj ni vedno več zadovoljnosti in sreče, zakaj pešamo? Kaj mislite, dragi bravci, ali je odgovor na to težak? Ne! Človeška družba peša in peša in slabi v poglavitni in najvažniši reči, v molitvi; zato slabi in peša tudi v zemeljskem blagostanju. Božja stvar je človek, v vsem odvisen od Boga. Ako mu služi, je dobro; ako za njega ne mara, mu gre slabo. To nas dovolj resno uči današnje socijalno vprašanje.

Že lansko leto smo v teh odlomkih povdarjali, da je glavni vzrok soc. vprašanja brezbožnost. Pervi korak v brezbožnost je pa opuščanje molitve. Zakaj, dokler ta ali ona oseba še redno moli, se ne more imenovati brezbožna. Če se tudi vda kateri strasti, če zanemarja gotove verske dolžnosti in postane hudobna, je vendar upanje, da bo prej ali slej spoznala svojo zmoto in se vernila na pravo pot, ako moli; kedor pa zaverže molitev, ta pade gotovo v brezbožnost. Zato pravi sv. Avguštin: «Kedor zna prav moliti, zna tudi prav živeti.» Iz tega pa lahko sklepamo, da je tudi opuščanje molitve eden izmed vzrokov soc. vprašanja. Z opuščanjem molitve je človeška družba silno kaznovana.

¹⁾ P. G. Freund: Die Gesellschaft, II. Aufl. str. 139.

Vtegnil bi kateri nasprotnik vgovarjati: No, to se v resnici pravi pretiravati. Kaj ima molitev, ki je nekaj duševnega, opraviti sè soc. vprašanjem? Mi odgovarjamo: Soc. vprašanje je v resnici vprašanje, kako je treba človeku in človeški družbi pomagati do blagostanja v zemeljskih stvareh in jih osrečiti tukaj na svetu; soc. vprašanje je v resnici stvar, ki se tiče telesa, toda pozabiti ne smemo, da ima soc. vprašanje opraviti s človekom. Človek je pa iz telesa in duše, in ravno zato se mora soc. vprašanje baviti tudi z dušnimi potrebami, mej ketere spada v prvi versti molitev. Kedor izključi pri reševanju soc. vprašanja molitev in druga duševna sredstva, ta človeka ne pozna, on soc. vprašanja ne bo rešil. (Dalje prih.)

Litanije Jezusovega Serca.

P. B. R.

19. Serce Jezusovo, poterpežljivo in neskončno vsmiljeno.

«Ako pravimo, da nimamo greha, sami sebe zapeljujemo, in resnice ni v nas», piše sv. Janez. (I. list, 1, 8). Vsi smo potemtakem grešniki, dolžniki božji, pred vsem potrebujemo poterpljenja in vsmiljenja božjega, kaker dolžnik, ki nima, s čimer bi plačal svoj dolg. Zato nam mora posebno dobro storiti novi 19. klic litanij Gospodovega Serca: S. J. poterpežljivo in neskončno vsmiljeno! Serce, ki ima ravno to, kar je nam najpotrebniše — tako serce je kaker vstvarjeno za nas vboge grešnike. Poterpežljivost in vsmiljenje sta tedaj za nas vse dve najlepši cvetlici v prelepem vertu Serca Jezusovega.

Če človek premišljuje, kakšne krivice in hudobije se po svetu gode, se mu kar nehote vsiljuje vprašanje: zakaj vender Bog to dopusti — kako more Bog take hudobije terpeti? Jaz — modruje ta ali oni — bi storil na mestu Boga hitro konec hudobnemu početju sveta. Tako jih misli mnogo sedanje čase, tako so mislili in govorili tudi ljudje, ki so stoletja, tisočletja pred nami živeli: učenci Gospodovi

sami niso izuzeti. Ko Samarijani niso hoteli enkrat Gospoda gostoljubno sprejeti v neko svoje mesto, je dva aposteljna tako razvnelo, da sta želela, naj bi pokončal ogenj z neba te negostoljubne ljudi. Gospod ju je pa pograjal zaradi take nepremišljene gorečnosti. Že s tem je pokazal, da ima res poterpežljivo in vsmiljeno serce. Koliko še lepših, še očitniših dokazov za to nam ponuja sv. evangelij! Poglejmo neketere!

Ko je božji Zveličar učil po judovski deželi, je živela neka bogata ženska tako slabo, da so jo imenovali vsi očitno grešnico. Gospod jo pozna, znana so mu njena sramotna dejanja — in ravno on je tisti, ki ga žalijo ta dejanja. Gospod je tudi njen sodnik, oblast in moč ima kaznovati jo. Toda on čaka leto za letom, da bi vender slednjič zapustila grešno življenje in prišla skesana k njemu, da bi ji mogel govoriti tolažljive besede: odpuščeni so ti tvoji grehi — pojdi v miru.

Res ni zastoj čakal. Magdalenino kesanje, očitno pokoro, gorečo ljubezen ima ko plačilo za poterpežljivost svojega serca.

Ravno tako poterpežljiv je bil z Judežem. Dasiravno je vedel, kaj namerja, vender ga ni precej zavergel, poterpežljivo ga je čakal. Ni pošla Sercu Gospodovemu poterpežljivost, pošlo pa je nesrečnemu izdajavcu upanje; obupal je in obesil se.

Dokaz za poterpežljivost in vsmiljenje Jezusovega Serca sta dalje razbojnika, ki sta bila ž njim križana, so farizeji, je vse judovsko ljudstvo. — Mej svoje je prišel, pa ga niso sprejeli; umorili so ga, pa jim je le še prizanašal; čakal jih je celih 40 let; še le tedaj, ko je bila polna mera njih pregreh, jih je dal v roke sovražnikov.

Kaker so ravnali Judje, tako dela še dandenes človeški rod. — Če pomislimo, da je na zemlji okoli 16 sto milijonov ljudi, da njih večina Boga vsak dan žali, da neketeri izmej njih tako žive, da je vse njih življenje nepretergan greh, ako dalje mislimo na to, da se z grehom žali Jezus Kristus, Sin božji — tesno nam postane pri sercu. Kaj pravi sveti, pravični naš Bog in Gospod k vsemu temu — se strahom vprašujemo. Da, kaj pravi? — Soncu da sijati, dežju dežiti dobrim in hudobnim, ohranjuje jih pri življenju, s kratka,

največe dobrote jim skazuje. Zakaj tako? Čujmo odgovor, ki ga nam daje v imenu Zveličarjevem pervak aposteljnov: »Prišel bo dan Gospodov ko tat. Gospod ne odlaša svoje obljube, kaker neketeri menijo, temuč poterpežljivo ravna zavoljo vas, ker noče, da bi bili neketeri pogubljeni, temuč da bi se vsi k pokori obernili. (II. Petr. 3, 9). V luči te resnice se še le ume zgodovina človeškega rodu. Zgodovina ni namreč samo delo človeško, mariveč neprestano delo božjega vsmiljenega Serca. Kaker je vsaki dan, tako so stoletja čakanje božjega Serca, ki noče pogubljenja, mariveč zveličanja človeškega rodu.

Zakaj pa je Serce Gospodovo tako poterpežljivo do nas? Zato ker ima sočutje z nesrečo, časno in večno, k nas greh vanjo vleče, ki bi jo pa rado Serce Gospodovo odvernilo od nas. — Pa se jih le toliko pogubi! — Res! ali ne po krivdi Jezusovega Serca, mariveč po lastni krivdi, ker tako dolgo odlašajo sè spreobrnjenjem, da jih smert prehititi, da so na veke nesrečni. —

Marijino leto in tretji red sv. Frančiška v Kerškem.

V Kerškem okraju je tretji red sv. Frančiška zelo razširjen in se še vedno širi. Vstanovljen je bil tukaj v cerkvi kapucinskega samostana leta 1889 in šteje zdaj že 3600 udov. Kaj več iz zgodeb našega tretjega reda morda ob drugi priliki. Za zdaj povemo nekoliko o lanskem Marijinem jubilejnem letu, kako smo je obhajali v naši redovni cerkvi, zlasti z ozirom na naše tretjerednike.

„Leto 1904 darujmo Mariji!“ to je bil sklep, ki smo ga storili pri zadnjem shodu leta 1903. Naši tretjeredniki so se tega sklepa tudi zvesto deržali. Leta 1904 so prihajali k shodom pridno in v obilem številu, da je bila naša precej prostorna cerkev vselej polna. In od ranega jutra pa do poldne so prejemale svete zakramente; do ene popoldne so skupaj molili križev pot, rožni venec ali uro češčenja presv. Rešnjega Telesa in če je bilo še kaj časa do pridige, so

peli Marijine pesmi. Ob eni uri je bila pridiga in potem smo molili ali popevali litanije Matere Božje.

Zraven tega smó praznovali skozi celo leto osmi dan vsacega meseca ko Marijin dan. Zjutraj je bila za tretjerednike sv. maša o brezmadežni; mej mašo so tretjerednice lepo prepevale različne Marijine pesmi; po sv. maši smo molili litanije Matere Božje. Tudi te dni jih je mnogo prejemale svete zakramente.

V jubilejnem Marijinem letu smo obhajali tudi dve nenavadni veči slovesnosti. Ena je bila ta, da se je po preteku več ko 100 let v naši redovni cerkvi vnovič vpeljala 40urna pobožnost, seveda z dovoljenjem višjih cerkvenih in redovnih oblasti. Obhajali smo to pobožnost meseca februarja, predpustne dni, z namenom, da bi se verno ljudstvo odvernilo od posvetnih in grešnih veselje, kaker so tiste dni v navadi. In, hvala lepa Bogu! namen se je dosegel; od 4. ure zjutraj pa do 6. zvečer, ves čas, ko je bilo vsaki dan izpostavljeno Najsvetejše, je bilo mnogo vernikov zbranih pred njim v pobožni molitvi. Zjutraj smo imeli vsak dan pridigo in slovesno sveto mašo; popoldne je bila zopet pridiga in potem slovesne litanije presv. Serca Jezusovega. Pri obeh opraviilih je bila cerkev vselej polna. Obhajanih je bilo vse tri dni skupaj nekaj nad 1200. — Da se je ta pobožnost tako lepo zveršila, k temu so najbolj pripomogli naši verli tretjeredniki. Vse tri dni so kar trumoma prihajali od blizu in daleč in ne samo za malo časa, ampak za celi dan. Od štirih zjutraj pa do večera so skoraj ves čas v cerkvi molili, dva mladeniča tretjerednika naprej in vsa cerkev za njima, in ko je molitev nekoliko prenehala, so pa pevke tretjerednice zapele eno ali drugo pesem o Najsvetejšem, o presvetem Sercu Jezusovem itd.

Druga nenavadna slovesnost, ki smo jo obhajali v jubilejnem Marijinem letu, je bila devetdnevnic v čast brezmadežni Devici. Obhajamo to devetdnevnic sicer vsako leto od 30. novembra pa do 8. decembra, ali to leto smo jo obhajali veliko bolj slovesno ko po navadi. Vdeležba je bila vse dni ogromna, posebno tretjeredniki so prihajali prav pridno. Obhajanih je bilo tiste dni vseh skupaj 1400. Verniki so se potrudili, da bi se z očiščenim srcem poklonili Mariji Brezmadežni za njem veseli praznik.

Pa še nekaj moram povedati. V spomin Marijinega jubileja so naši pobožni tretjeredniki kupili za našo redovno cerkev zelo lepo gotično monštranco s tem spominskim napisom: «In honorem immaculatae Conceptionis B. V. M. III. ordo Gurkfeldii anno jubilaei 1904.» (t. j. po naše: „V čast brezmadežnega spočetja bl. D. M. tretji red v Kerškem jubilejnega leta 1904“).

Bodi vse to v čast Božjo in Marijino!

P. L. voditelj III. reda.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje tretjega reda skupščine goriške: Katarina (Elizabeta) Čeh iz Brestovice; biljanske: Roza (Frančiška) Kumar iz Vedrijana; črniške: Marija (Genovefa) Remec iz Vitovelj; kobiljeglavske: Rozalija (Marija) Švagelj iz Štanjela; brežiške: Ana Skaberne, Frančišek Štraser iz Artič, Helena Vimpolšek iz Brežic, Ana Štefanič s Čateža; Frančiška Bajželj, ki je vstopila v 3. red pri č. oo. kapucinih v Škofji Loki in potem pristopila skupščinama najprej v Ljubljani, potem na Tersatu, vmerla je 13. kim. 1904; bila je častivka sv. Antona Padovanskega in naročnica «Cvetja».

Nadalje se priporočajo v pobožno molitev: E. G. za spoznanje poklica; A. P. v Z. za pomoč v dušnih potrebah; Frančiška (Angela) iz skupščine Celjske za pomoč zoper hudo bolezen v glavi in po drugih udih; J. D. O., da bi mogel premagovati skušnjave in da bi mu Bog dal tak stan, da bi bilo Bogu v čast in njemu v zveličanje; neka tretjerednica, da bi zaničevala vse posvetno in mogla postati vsmiljenka; J. S. za dragi vid, če je duši v zveličanje in za primerno službo, da bi mogla bolj ljubemu Bogu služiti; J. C. v B. priporoča sebe in svoje sinove, ki so na Pruskem, in celo občino, zlasti neko osebo, da bi je ne sovražila; G. R. sebe, svojega brata in svoje sosede; neka bolehna tretjerednica na Notranjskem; dve bolni tretjerednici za zdravje; A. P. priporoča sebe in svojega gospodarja.
